

7^e

CELLO BIENNALE AMSTERDAM 2018

Impressie

Ashley Bathgate

Claron McFadden & Harriet Krijgh

Giovanni Sollima

Jordi Savall

Zevende Cello Biënnale: De kracht van muziek!

De Cello Biënnale 2018 ging over *de Kracht van Muziek* en alleen al aan de enorme hoeveelheid mensen die op het festival afkwam kon je die kracht aflezen. Op de 10 festivaldagen werden voor de 94 concerten, voorstellingen, masterclasses, lezingen en presentaties in het Muziekgebouw en het Bimhuis **31.665** bezoeken geteld.

Met een zaalbezetting van 91% waren veel concerten uitverkocht, zowel in het Muziekgebouw als in het Bimhuis. Buiten was voor een aantal extra huisconcerten een intiem podium gebouwd: het Tiny Cello House. In het online publieksonderzoek waardeerden de bezoekers het festival met de hoge score van 8,8.

Met Jordi Savall en Giovanni Sollima als artists in residence, de focus op het New Yorkse componistentrio Bang on a Can, 15 wereldpremières, 4 meetings over The Power of Music, 50 solisten uit binnen- en buitenland, 6 orkesten en 10 ensembles werd het hele muzikale spectrum getoond: oude muziek, geliefd klassiek repertoire, nieuwe muziek, pop, jazz, impro en muziek uit andere windstreken.

Voor het eerst kon het publiek 's avonds kiezen tussen twee concertlocaties. In de Grote Zaal van het Muziekgebouw klonk de klassieke cello en in het Bimhuis kon het interessantste uit de niet-klassieke internationale cello-underground worden ontdekt tijdens het eerste CELLOFEST.

foto voorkant: Abel Selacoe

Het Nationaal Cello Concours

Het Nationaal Cello Concours is een onlosmakelijk onderdeel van de Cello Biënnale. Nederlandse of in Nederland studerende studenten tot 27 jaar krijgen elke twee jaar de kans zich in drie rondes te presenteren aan een internationale jury. Het Nationaal Cello Concours 2018 werd gewonnen door de 19-jarige Eline Hensels.

Internationaal

Internationale cellisten kennen elkaar allemaal, maar treffen elkaar zelden. Op de Cello Biënnale Amsterdam zien ze elkaar en worden oude vriendschappen versterkt en nieuwe gesloten. Met musici en bezoekers uit 26 landen was het festival een internationaal ontmoetingspunt. Groepjes studenten van conservatoria uit tien wereldsteden - van Beijing tot Rome - versterkten dat internationale karakter.

In de aanloop

Aan het festival gingen allerlei evenementen vooraf, zoals de **Sneak Preview**, de derde editie van **Cello&Film** in EYE, de publicatie en presentatie van een nieuw **kinderboek** in de Openbare Bibliotheek Amsterdam, de **Hello Cello Dagen** in Zwolle, Amstelveen, Den Haag en Eindhoven en **De Bestorming** op Amsterdamse basisscholen en voor het eerst ook op basisscholen in Zwolle, Den Haag en Eindhoven.

The Power of Music

Er vonden verschillende extra activiteiten plaats in het kader van het festivalthema The Power of Music. In samenwerking met organisaties die muziek inzetten in probleemgebieden (Musicians without Borders en Sounds of Palestine) haalde de Cello Biënnale groepjes cellospelende kinderen naar het festival uit het Palestijnse vluchtelingen kamp Aydah en uit een door bendes geterroriseerd gebied in El Salvador om mee te spelen in het Hello Cello Orkest. In Groningen werd het project *De Cello als Welkom* opgezet waarbij kinderen van statushouders samen met Nederlandse kinderen twee jaar lang celloles krijgen om in 2020 te kunnen meespelen in het Hello Cello Orkest. Met het project *De Toegift* i.s.m. VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland konden vluchtelingen gratis naar de Cello Biënnale.

Financieel

De zevende Cello Biënnale Amsterdam werd financieel mede mogelijk gemaakt door het Amsterdams Fonds voor de Kunst, het Fonds Podiumkunsten, door hoofdbegunstigers Fonds 21 en VSBfonds, door sponsors, particuliere fondsen, door de Casalskring en door vele grote en kleine giften van talrijke vrienden.

Programmering en Concerten

Ashley Bathgate, Kristina Blaumane, Maya Fridman, Mela-Marie Spaemann, Geneviève Verhage

Cello Octet Amsterdam, Cellokrijgers

Ibn Battuta

Naoko Sonoda, Jovica Ivanovic, Hayoung Choi, Ivan Karizna, Santiago Cañón Valencia

The Power of Music

Het thema van de 7e Cello Biënnale Amsterdam was **The Power of Music**.

In een tijdsgewricht waarin het belang van cultuur niet alleen hier, maar in vele verschillende landen niet altijd vanzelfsprekend lijkt, deed de Biënnale een poging om zowel in de concertprogrammering als met lezingen en interviews met de titel *Let's Talk* en andere activiteiten het tegendeel te bewijzen.

In zijn artikel 'Muziek, het enige concrete wonder' beschrijft Bas van Putten in het festivalboek hoe voor Beethoven de muziek een laatste strohalp was bij zijn innerlijke crises en hoe Schumann met zijn muziek vocht tegen de waanzin. Muziek van Beethoven en Schumann kwam vaak terug in de programmering, maar ook in thematische programma's werd concreet een link gelegd met **The Power of Music**, zoals in de programma's *Geloof, Hoop en Troost of Vriendschap, Verzet en Protest*. De *artists in residence* Giovanni Sollima, Jordi Savall en de componisten van Bang on a Can kwamen tijdens de eerste *Let's Talk* meteen aan het woord over hun verbondenheid met het thema.

Artists in Residence

De Italiaanse cellist en componist **Giovanni Sollima** was tijdens deze Biënnale prominent aanwezig. Bij het Openingsconcert liet hij zich, na een innemende vertolking van de *Sonate in g* van de door hem herontdekte 18^e eeuwse componist Giovanni Battista Costanzii, volledig gaan in *Wild Love* van Frank Zappa. De volgende avond voerde hij samen met de jonge Russische celliste Anastasia Kobekina en het Nederlands Philharmonisch Orkest zijn eigen concert voor twee celli *Antidotum Tarantulae XXI* uit, waarna hem de Anner Bijlsma Award werd uitgereikt. Op de slotdag speelde hij samen met Holland Baroque twee

originele nieuwe composities van zijn hand, en niet eerder uitgevoerde werken van Giovanni Battista Costanzi. De legendarische **Jordi Savall** (77), viola da gamba-speler, ensembleleider van Hesperion XXI en Unesco's *Ambassadeur voor de Vrede* was eregast tijdens de Biënnale.

Met zijn programma *Ibn Battuta* met vele niet-Westerse instrumenten verklankte hij de muziek die de 'Arabische Marco Polo' Ibn Battuta op zijn reizen gehoord kan hebben. Met *Tous les Matins du Monde* – ook de soundtrack van de gelijknamige film – waren ook verstokte celloïeliefhebbers gevangen door de schoonheid van de viola da gamba.

Een bijzonder project was de uitnodiging aan het New Yorkse componistentrio **Bang on a Can**. Julia Wolfe, Michael Gordon en David Lang schreven alle drie nieuwe werken voor cello ter ere van de Biënnale. Ze brachten ook hun eigen band mee, de Bang on a Can All-Stars, die een Take Five programma speelde met een sterk accent op muziek voor de cello.

Wereldpremières

Op initiatief van de Biënnale gingen tijdens het festival vijftien nieuwe werken in première.

Bij het Nachtconcert op de eerste zaterdag speelde het Cello Octet Amsterdam - dat in het Openingsconcert samen met Wishful Singing ook al *Angeli* van Joey Roukens ten doop had gehouden - het nieuwe werk '8' dat Michael Gordon voor het octet had geschreven. Een meditatief werk, waarbij het publiek in de Grote Zaal rondom het octet zat of op kussens lag.

Ecce Cello

Mischa Maisky

Arnau Tomàs

Jordi Savall & Hesperion XXI

Kian Soltani

Roel Dieltiens & Nieuwe Philharmonie Utrecht

Ook in opdracht van de Biënnale had Michael Gordon een speciaal werk voor cello solo gecomponeerd, *House Music*, bedoeld om uitgevoerd te worden in de bescheiden setting van een huiskamer. Speciaal voor deze compositie liet de Cello Biënnale een *Tiny Cello House* op het terras van het Muziekgebouw zetten waar Ashley Bathgate, de celliste van Bang on a Can All-Stars, vier keer een verpletterende uitvoering gaf van de veeleisende maar pakkende en ontroerende compositie. Julia Wolfe componeerde *Wind in my hair*, een virtuoos celloconcert voor Jakob Koranyi en het Residentie Orkest. David Lang schreef *prayers for night and sleep* voor zangeres Claron McFadden, celliste Harriet Krijgh en Amsterdam Sinfonietta met eigen teksten. De zangstem is hierin de dragende partij en de solo-cello partij voor Harriet Krijgh is meer onderdeel van het minimalistisch georkestreerde stuk. Jacob ter Veldhuis schreef in nauwe samenwerking met Quirine Viersen het indrukwekkende en zeer enthousiast ontvangen *Glacier* voor cellosolo. Op de donderdagavond gingen maar liefst drie werken in première. Samen met het Antwerp Symphony Orchestra onder leiding van de zeer jonge en getalenteerde Finse dirigent Klaus Mäkelä gaf Jean-Guihen Queyras de wereldpremière van het nieuwe celloconcert van Wim Henderickx en Alban Gerhard de eerste uitvoering in Nederland van het celloconcert van de Australische componist Brett Dean. Voorafgaand aan deze celloconcerten speelde cellockwartet Ferschtman *Damokles*, een nieuw cellockwartet van de jonge Nederlandse componiste Mathilde Wantenaar.

Nieuwe namen

Naast de vele nieuwe namen die op CELLOFEST verschenen, kwamen ook uit de 'klassieke' cellohoek talloze pareltjes opduiken. De winnaar van de Koningin Elisabeth Wedstrijd 2017, Victor Julien-Laferrière, speelde voor het eerst in Nederland met orkest, de Armeense wonderboy Narek Hakhnazarian gaf een spetterende uitvoering van Chatsjatoerians Concert-Rapsodie en Sheku Kanneh-Mason, de lievelingscellist van Engeland - zeker sinds zijn optreden tijdens de Royal Wedding - overtuigde met een prachtige sonate van Sjostakovitsj. De Kronberg Academy, het Duitse strijkersinstituut voor internationaal toptalent en al jaren partner van de Cello Biënnale, verscheen met een waardige afvaardiging waaronder twee laureaten van de Koningin Elisabeth Wedstrijd. Met orkesten als het Antwerp Symphony Orchestra en ensembles als Hesperion XXI, Ensemble Shiraz, het Atlas Ensemble en Wishful Singing was er een grote diversiteit in optredende musici.

En meer

Een bijzonder hoogtepunt was de verpletterende uitvoering van *With a Blue Dress on*, een spectaculair werk van Julia Wolfe, gebaseerd op een Amerikaans volksliedje, voor vijf tegelijk cellospelende én zingende cellisten. Een supercast van Ashley Bathgate, Maya Fridman, Mela Marie Spaemann, Kristina Blaumane en Geneviève Verhage lieten er geen misverstand over bestaan wat 'women power' vermag. Zelden herneemt de Biënnale een productie, maar een uitzondering werd gemaakt voor *Nomaden* van Joël Bons. Dit werk, gecomponeerd in opdracht van de Cello Biënnale, oogstte in 2016 een enorm succes bij publiek en pers. De uitvoering

NES

Weijenberg & Kliphuis

Svante Henryson & Mats Eilertsen

CELLOFEST

Jam session met Emile Visser & Annie Tångberg

Voor het eerst in het bestaan van de Biënnale was het fysiek niet mogelijk alles van de programmering te volgen. Gedurende acht avonden vond in het Bimhuis, parallel aan de concerten in de Grote Zaal, het nieuwe CELLOFEST plaats. Zestien hoogtepunten uit de internationale cello underground (iedere avond twee sets) trokken een grotendeels nieuw publiek. Voor veel bezoekers was het soms moeilijk kiezen tussen de virtuoze jazz-rock van BartolomeyBittmann en het celloconcert van Dvořák of tussen de prachtige band NES en het celloconcert van Elgar...

The Visit

Jörg Brinkmann Trio

The Eric Longworth Project

Maarten Vos

Chesaba

Harald Austbo

Kamacello

Cellokwartet Ferschtman

Narek Hakhnazaryan

Cello Company

Jakob Koranyi & Residentie Orkest

Harriet Krijgh

Lidy Blijdorp

Jacob ter Veldhuis & Quirine Viersen

tijdens deze Biënnale - in het kader van het festivalthema The Power of Music - was opnieuw een groot succes en ook weer helemaal uitverkocht. Extra bijzonder was dat vlak voor de uitvoering Maarten Mostert werd gebeld vanuit Amerika dat Joël Bons voor *Nomaden* de Grawemeijer Award 2019 was toegekend. De Grawemeijer Award is een grote internationale muziekprijs van 100.000 dollar die ook wel de 'Nobelprijs van de muziek' wordt genoemd.

New York Times: A Border-Crossing Work Wins One of Music's Biggest Prizes

With nationalism on the rise around the world — Britain planning to leave the European Union and the Trump administration sending troops to the southern border of the United States — one of contemporary music's most prestigious prizes is being awarded to a work that crosses cultural borders.

Joël Bons, a Dutch composer, has been awarded the 2019 Grawemeyer Award for Music Composition for 'Nomaden', an hourlong work featuring a cellist and an ensemble playing a wide array of instruments from across Asia, the University of Louisville in Kentucky, which awards the prize, announced Monday. 'Nomaden', which was written for the French cellist Jean-Guihen Queyras and the Atlas Ensemble, a group of 18 musicians from Asia, the Middle East and Europe, had its premiere at the Cello Biennale in Amsterdam in 2016, where it was received enthusiastically. It pairs its cello soloist with musicians who play instruments from China (erhu and sheng), Japan (sho and shakuhachi), India (sarangi), Turkey (kemenche), Armenia (duduk), Iran (setar) and Azerbaijan (tar and kamancha).

Cello Coupé

Cello Coupé is de inmiddels traditionele afsluiting van de Cello Biënnale Amsterdam waar alle nog aanwezige solisten zich in de ongedwongen en speelse setting van een Parijs' Grand Café nog eenmaal presenteren aan een lang van tevoren uitverkochte zaal. De bekende *Hymne* van Klengel voor 12 cello's werd uitgevoerd, Nicolas Altstaedt en Giovanni Sollima speelden met Amsterdam Sinfonietta een onbekend deel van een Vivaldi-concert, dat geruisloos overging in een verstild gedeelte uit *Das Buch* van Pëteris Vasks met Kristina Blaumane als ontroerende soliste. Romantische sfeermuziek van Anton Arenski door Reinhard Latzko en Noriko Yabe werd afgewisseld door een hilarisch optreden van CELLOFEST-celлист/videokunstenaar David Fernández (Ecce Cello) en door de Zuid-Afrikaanse cellist Abel Selaocoe met zijn trio Chesaba.

Als klap op de vuurpijl was er aan het eind van de avond een grote verrassing. Terwijl het slotnummer al was ingezet verscheen de Amsterdamse wethouder Marjolein Moorman op het podium om de totaal verraste Maarten Mostert een Koninklijke Onderscheiding op te spelden, uitgereikt wegens zijn verdiensten als oprichter van Amsterdam Sinfonietta en de Cello Biënnale Amsterdam en als jarenlang docent aan het Conservatorium van Amsterdam.

Dit was een feestelijke kroon op een festivaleditie waarin niet alleen de cello maar ook de overkoepelende kracht van muziek tot in alle kieren van het Muziekgebouw te ervaren was.

Yoram Ish-Hurwitz & Mick Stirling

Sheku Kanneh-Mason & Alexander Warenberg

Cello Coupé

De drie laureaten

Amke te Wies

Kalle de Bie

Irene Enzlin

Pieter de Koe

Eline Hensels

João Valpaços

Liesbeth Bosboom

Sara Novoselić

Tom Felgten

Renée Timmer

Carmen Bruno

Melle de Vries

Emma Warmelink

Simon Velthuis

7e NATIONAAL CELLO CONCOURS

Iedere Biënnale is het aantal jonge cellisten uit de hele wereld, meegekomen met hun docenten die tijdens de Biënnale optreden als solisten, nog steeds groeiende. De contacten die hieruit volgen zijn vaak richtinggevend in het vervolg van hun studie en ontwikkeling.

Voor de Nederlandse cellisten - of in Nederland studerende musici - is het **Nationaal Cello Concours** dé gelegenheid om zich te presenteren aan een internationale jury en aan een nieuwsgierig publiek.

Achtentwintig jonge cellisten hadden zich aangemeld voor de voorronde die plaatsvond in juni, in het Bimhuis. De jury voor de voorronde bestond uit Sven Tepl (voorzitter), Reinhard Latzko, Monique Bartels en Jan-Ype Nota.

Vijftien cellisten konden worden toegelaten tot de Eerste Ronde op 19 en 20 oktober.

Naast het nieuw gecomponeerde opdrachtwerk *Celloquio* van Theo Loevendie, presenteerden de kandidaten zich met werk van Boccherini, Fauré en Chopin.

De zes overgebleven halve finalisten speelden allen de sonate van Debussy, *Alone* voor cello-solo van *artist in residence* Giovanni Sollima, een van de variatie-werken van Beethoven en een langzaam deel van een romantische sonate.

Voor de Finale, op vrijdag 24 oktober, stond het veeleisende celloconcert van Schumann op het programma, samen met het

De Laureaten van het Nationaal Cello Concours 2018

Eerste Prijs	Eline Hensels (1998)
Tweede Prijs	Amke te Wies (1994)
Derde Prijs	Irene Enzlin (1993)

Symfonieorkest van het Conservatorium van Amsterdam onder leiding van Dirk Vermeulen.

De *Eerste Prijs* en de *Publieksprijs* werden gewonnen door **Eline Hensels**, studente aan het Conservatorium van Maastricht. De *Tweede Prijs*, de *Prijs voor de beste vertolking van het opdrachtwerk* en de *Start in Splendor Prijs* gingen naar **Amke te Wies**, studente aan het Conservatorium van Amsterdam. De derde prijs was voor **Irene Enzlin**, celliste van het Delta Trio, die studeerde aan de Menuhin School in Londen, in Salzburg en in Parijs. De jonge Luxemburgse cellist, **Tom Felgten**, studerend in Amsterdam ontving de *Aanmoedigingsprijs*.

Jury Nationaal Cello Concours 2018

Monique Bartels (Nederland)
 Kristina Blaumane (Letland)
 Matt Haimovitz (Israël/USA)
 Reinhard Latzko (Duitsland)
 Arnau Tomàs (Spanje)
 Chu Yi-Bing (China)
 Sven Arne Tepl (Nederland, voorzitter)
 Patty Hamel (Nederland, secretaris)

De prijzen

De laureaten ontvangen ieder een geldbedrag dat dient te worden besteed aan hun studie of de ontwikkeling van hun carrière. Naast deze geldprijzen stelt de Cello Biënnale zich ten doel de laureaten te begeleiden in het plannen van hun verdere ontwikkeling.

Winnares Eline Hensels krijgt **een uitgebreid concertparcours** aangeboden van minimaal 25 concerten en zal bij drie verschillende symfonieorkest **soleren**: Het Nederlands Philharmonisch Orkest, Het Nederlands Symphony Project en het VU-Orkest.

Sena Performers stelt de winnares een bedrag van € 5.000,- ter beschikking voor het maken van een debuut-cd.

Een belangrijke prijs voor de drie finalisten is het aanbod van de prestigieuze **Kronberg Academy** in Duitsland om daar **masterclasses** te mogen volgen.

De finalisten krijgen daarnaast een professionele **fotoshoot** met Sarah Wijzenbeek aangeboden en ontvangen van **GEWA Music** een cellokist Cello Air 3.9 in hun favoriete kleur.

Amke te Wies, winnaar van de **Start in Splendor Prijs**, krijgt de kans en het budget zichzelf te bewijzen als cultureel ondernemer op een professioneel podium. Zij organiseert en presenteert een concert waarbij zij zelf de verantwoordelijkheid draagt voor zowel het programma, de publiekswerving als de financiën.

D'Addario stelt voor elke deelnemer van het Nationaal Cello Concours een set Kaplan snaren beschikbaar.

Jury Nationaal Cello Concours 2018

Reinhard Latzko

Michel Strauss

Giovanni Sollima

Job Cohen & Giovanni Sollima

Masterclasses

Het festival is niet alleen een ontmoetingsplek voor internationale solisten, maar ook *the place to be* voor internationale cellostudenten. Studenten uit Barcelona, Freiburg, Zürich, Genève, Wenen, Parijs en Beijing namen deel aan het internationaal masterclassprogramma. De masterclasses trekken veel publiek. Maar liefst acht van de twaalf masterclasses waren uitverkocht. Verspreid over zes festivaldagen werden de masterclasses gegeven door internationale cellisten die tijdens het festival als solist of jurylid aanwezig waren op de Biënnale. Er waren masterclasses van Jakob Koranyi, Colin Carr, Giovanni Sollima, Jordi Savall, Kian Soltani, Jean-Guihen Queyras, Nicolas Altstaedt, Michel Strauss, Chu Yi-Bing, Roel Dierckx, Reinhard Latzko en Matt Haimovitz.

Chu Yi-Bing

Kian Soltani

Colin Carr

Nicolas Altstaedt

Roel Dierckx

De Anner Bijlsma Award voor Giovanni Sollima

In 2014 werd Anner Bijlsma, de nestor van de Nederlandse cellowereld, 80 jaar. Om hem te eren, maar ook om een extra stimulans te geven aan de ontwikkeling van jong talent stelde de Cello Biënnale een nieuwe grote internationale euvreprijs in, de *Anner Bijlsma Award*.

Deze prijs van 50.000 euro wordt tenminste eens in de vier jaar toegekend aan een persoon of instantie die zich op een uitzonderlijke manier verdienstelijk heeft gemaakt voor de cello of het cellorepertoire. Het geldbedrag is bedoeld om te besteden aan talentontwikkeling en educatie op het gebied van de cello.

Giovanni Sollima

De eerste Award werd tijdens de Cello Biënnale van 2014 uitgereikt aan Anner Bijlsma zelf. Tijdens deze Cello Biënnale 2018 werd de Anner Bijlsma Award voor de tweede keer uitgereikt.

Op vrijdagavond 19 oktober, na afloop van de magistrale uitvoering samen met celliste Anatasia Kobekina en het Nederlands Philharmonisch Orkest van zijn eigen concert voor twee cello's en orkest, ontving de Italiaanse cellist en componist Giovanni Sollima (Palermo, 1962) de Anner Bijlsma Award uit handen van Job Cohen, voorzitter van de Stichting Anner Bijlsma Award.

Job Cohen: *'De Anner Bijlsma Award wordt eens in de zoveel jaar toegekend als zich een bijzondere kandidaat voordoet. En die is er nu. Of liever, hij was er al lang, en het wordt hoog tijd dat we hem nu eren met deze Award'*.

In de Italiaanse cellist Giovanni Sollima komen onderzoeker, musicus en componist samen. Hij wordt beschouwd als een absolute top-cello. Zijn onbeperkte technische mogelijkheden, muzikale vrijheid en originaliteit, nog eens gekoppeld aan een stevige dosis energie, maken iedere uitvoering tot een exemplarische gebeurtenis. Ook als componist is Sollima herkenbaar en absoluut eigen. Zijn nieuwsgierigheid en interesse in andere culturen en stijlen hebben onbetwistbare meesterwerken opgeleverd. Als onderzoeker wist hij ook het werk van de Italiaanse componist/cello Giovanni Costanzi (1704-1778) voor een groter publiek te ontsluiten.

Maarten Mostert, artistiek directeur van de Cello Biënnale Amsterdam: *'Giovanni Sollima is een vrije geest, kunstenaar in hart en ziel. De man is tamelijk geniaal, ongelooflijk cellist,*

componist, speelt met Yo-Yo Ma, doet maffe dingen als spelen op een cello van ijs, zet steden op zijn kop met zijn project 100Cellos, is het grote voorbeeld van jong talent en is ook nog een zeer innemend mens.'

Rolmodel & inspirator

Voor menig jonge cellist geldt Sollima als rolmodel. Er is meer dan een heldhaftig Dvořákconcert of een gevoelige Schumann. Hun grote voorbeeld is Giovanni Sollima die excelleert in vele muziekstijlen, van oude muziek tot pop.

Sollima wil het awardbedrag gebruiken om de jonge generatie cellisten te stimuleren en te inspireren. Hij wil ze laten ervaren dat je als musicus beter wordt als je ook improviseert, componeert en organiseert. Hij zal een aantal talentvolle jonge cellisten selecteren die hij een gezamenlijk ontwikkelingstraject aanbiedt om hun eigen muziek te creëren. Die nieuwe muziek wordt vastgelegd in een serie cd's.

Stichting Anner Bijlsma Award

Het bestuur van de Stichting Anner Bijlsma Award wordt gevormd door Job Cohen (voorzitter), Julienne Straatman (vice-voorzitter), Marjoleine de Boorder, Irene Witmer en Anton Valk.

Founders van de Anner Bijlsma Award

De Anner Bijlsma Award wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van particuliere schenkers. Grote dank gaat uit naar Aart van Bochove, Ferdinand ter Heide, Björn Oddens en Marnix Godschalk, Fritz en Maren Schröder, Julienne Straatman en Robert Bausch en Elise Wessels.

De sculptuur van de Anner Bijlsma Award

Naast het geldbedrag ontvangt de winnaar van de Anner Bijlsma Award een sculptuur ontworpen en gemaakt door beeldend kunstenaar Elena Beelaerts. Het kunstwerk is geïnspireerd door de barokcello van Anner Bijlsma. Beelaerts werd vooral geraakt door Bijlsma's losse hand van strijken. Zij maakte een beeld waarin de musicus samenvalt met zijn instrument en de muziek. De sculptuur is mogelijk gemaakt door Julienne Straatman en Robert Bausch.

Hello Cello Orkest, Sietse-Jan Weijnenberg & Tim Kliphuis

Cello Octet Amsterdam, Cellokrijgers

De Bestorming

Vurenhout en Ebbenhout

Stimuleren van cellospelen en klassieke muziek bij kinderen en jongeren

Hello Cello is het educatieve programma van de Cello Biënnale en laat kinderen en jongeren kennismaken met de cello, leert ze samenspelen en promoot klassieke muziek op basis-scholen. Hello Cello omvat het Hello Cello Orkest, de Hello Cello Dagen, De Bestorming, nieuwe kleuter- en kindervoorstellingen en het Cello KlankLab.

Hello Cello Orkest

143 kinderen en jongeren uit het hele land speelden op zaterdag 20 oktober samen in dit grote zoemende cello-orkest. Speciaal voor dit optreden studeerde het Hello Cello Orkest nieuwe muziek in die speciaal geschreven was door jazz-violist en componist Tim Kliphuis, die het orkest ook dirigeerde. Solocellist van het Nederlands Kamerorkest Sietse-Jan Weijnenberg was de solist.

Deze editie van het Hello Cello Orkest was extra speciaal door de komst van 14 jonge cellistjes uit het Palestijnse vluchtelingenkamp Aydah en uit een door bendes geterroriseerd gebied in El-Salvador. Met hulp van *Musicians without Borders* en *Sounds of Palestine* kwamen zij een week lang naar Amsterdam en volgden ze een speciaal dagprogramma waarin ze kennismaakten met de Cello Biënnale en met Nederland. De Nederlandse en buitenlandse kinderen hadden vooraf via filmpjes die via internet werden uitgewisseld, kennis met elkaar gemaakt. De kinderen bezochten de kindervoorstelling *Cellokrijgers* van Cello Octet Amsterdam, maakten een door *Canal Company* aangeboden rondvaart door Amsterdam en waren voor het eerst in hun leven in een echt museum: wetenschapsmuseum Nemo.

Ook het museumbezoek werd door Nemo aangeboden. De jonge cellistjes gaven op zondag een korte presentatie tijdens een panel in het Bimhuis over de kracht van muziek (zie ook randprogrammering).

Hello Cello Dagen

Sinds 2014 worden de *Hello Cello Dagen* georganiseerd. Dit zijn minifestivals van één dag die eruitzien als een echte Cello Biënnaledag. In de weken voorafgaand aan de Cello Biënnale 2018 waren er vier Hello Cello dagen: in Zwolle, Amstelveen, Den Haag en Eindhoven.

In een kunstencentrum, muziekschool of schouwburg staat een hele dag de cello centraal. De dag begint met Bach&Breakfast waarbij een bekende cellist uit de regio bij een ontbijtje een cello-suite van Bach speelt. Er zijn masterclasses en workshops, er is een kindervoorstelling, kamermuziekconcerten en natuurlijk een optreden van het regionale Hello Cello Orkest.

De Hello Cello Dagen werden georganiseerd in samenwerking met lokale cellocenten en muziekinstellingen. Partners van de Hello Cello Dagen 2018 waren het Britten Jeugd Strijkorkest, ArtEZ conservatorium, Zwolse Theaters, Stichting De Vuurvogel, Muziekgebouw Eindhoven, Centrum voor de Kunsten Eindhoven, Fontis Hogeschool voor de Kunsten, Zuiderstrandtheater, Residentie Orkest, Koninklijk Conservatorium Den Haag, Muziek- en Dansschool Amstelveen en het Conservatorium van Amsterdam.

De Bestorming: Amsterdams en regionaal

De Bestorming is het educatieproject van de Cello Biënnale voor Amsterdamse basisscholen in samenwerking met Cello Octet Amsterdam, Oorkaan en het Prinses Christina Concours. *De Bestorming* werd voor het eerst geproduceerd in 2012 en bleek zo succesvol dat het project een vast onderdeel van de Biënnale is geworden. In 2018 werd het hele project vernieuwd: de nieuwe kindervoorstelling *Cellokrijgers* van Cello Octet Amsterdam en Oorkaan werd het uitgangspunt van het project waarop het les-pakket werd aangepast. Inhoudelijk kreeg het project een nieuwe impuls, maar ook wat betreft het bereik werden er stappen gezet. Dit keer werden niet alleen in Amsterdam scholen bestormd maar stond de cello ook centraal bij scholen in Den Haag, Eindhoven en Zwolle. In totaal werden bijna 2500 kinderen bereikt met dit educatieproject.

Bij *De Bestorming* wordt de hele school een dag lang bezet door cellisten. 's Morgens in alle vroegte verspreiden ze zich over de school en maken overal muziek. De gangmaker van deze editie van *De Bestorming* was streetdancer Shaggy: "Ik ben de verbindende factor", licht hij toe, "Ik ga met hun energie mee en laat ze zien dat die super dope dance moves, die ze leren van YouTube, ook op klassieke muziek kunnen". Deze vrolijke, overrompelende bezetting van de school door de cellisten van Cello Octet Amsterdam zet de toon voor wat er verder die dag gaat gebeuren. De hele dag staat de hele school in het teken van de cello, van de muzikale overval op het schoolplein, de onderbreking en het overnemen van de les, de ontvoering naar de Classic Express (de als rijdende concertzaal omgebouwde vrachtwagen van het Prinses Christina Concours) tot aan de presentatie aan het eind van de dag met alle klassen samen. Tijdens deze 'bezetting' van de school ervaren kinderen dat muziek een grote kracht heeft, dat je verhalen kunt vertellen met muziek, dat een cello en een mensenlichaam heel erg op elkaar lijken en dat je met een cello of met je eigen lichaam en stem alle geluiden kunt maken die je wilt.

Op de dag van de opening van de Cello Biënnale kwamen de leerlingen van de Amsterdamse basisscholen naar het Bimhuis voor de voorstelling *Cellokrijgers*. De kinderen van de scholen uit Den Haag, Eindhoven en Zwolle bezochten deze voorstelling in het plaatselijke theater.

Kinder- en Kleuterconcerten: *De familie Decibel* en *Cellokrijgers*

Voor de kleinste Biënnalebezoekers maakte cabaretier en schrijver Micha Wertheim samen met Fay Lovsky de kindervoorstelling *Vurenhout en Ebbenhout* in de Kleine Zaal die gebaseerd was op zijn voor de Cello Biënnale geschreven nieuwe kinderboek *De familie Decibel*. Tijdens de voorstelling gingen Micha en Fay op zoek naar waar muziek vandaan komt. Daarvoor werd zelfs een cello doorgezaagd! Wat blijkt, daar woont de familie Decibel...! Voor kinderen t/m 12 jaar speelde Cello Octet Amsterdam hun nieuwe theatervoorstelling *Cellokrijgers*, een productie van het Octet en Oorkaan die tijdens de Biënnale in première ging in het Bimhuis. De voorstelling – een drieluik van drie verschillende makers – was een enorm succes. De kleine toeschouwers (maar ook hun ouders) zaten 50 minuten met open mond te luisteren naar muziek van Glass, Ligeti en Bartók en keken hun ogen uit bij de spectaculaire choreografie en circusachtige capriolen van de acht cellisten.

Workshop SoundLAB 'Cello Special'

Tijdens deze workshop in de Atriumzaal van het Muziekgebouw kon je ervaren hoe het is om zelf cello te spelen. Met de speciale SoundLAB-instrumenten kon je klankexperimenten doen en met een Loop Station van celloclangen je eigen cellocompositie maken. Bij de celloclangen van de *KosmiX* kon je niet stil blijven zitten.

Randprogrammering

Annie Tångberg & co.

Ragazzi Ensemble

DUOachterom

Jean-Guihen Queyras & studenten

De Cello Biënnale 2018 bood naast de reguliere concerten een uitgebreide randprogrammering met gratis toegankelijke evenementen.

Elke dag was er de drukbezochte **festivalmarkt**, met stands van cello- en stokkenbouwers, cd- en muziekverkopers en **werkplaatsen** waar voor het oog van het publiek aan nieuwe instrumenten werd gewerkt. Cellisten - profs en amateurs - konden instrumenten uittesten in de **KlankKas**.

Vier keer was er **De Vergelijking**, waarbij enkele cellogrootmeesters cello's en stokken van exposerende bouwers met elkaar vergeleken, waaronder ook de Barjansky Stradivarius. Nieuw dit jaar waren vier concerten in het **Tiny Cello House**.

In deze speciaal voor de Cello Biënnale ontworpen gelegenheidswoonkamer die buiten aan de rand van het IJ was gebouwd, speelde Ashley Bathgate de wereldpremière van Michael Gordon's *House Music*.

Op de tweede en derde festivaldag kon het publiek kennismaken met alle kandidaten van het **Nationaal Cello Concours 2018** tijdens de Eerste Ronde van het concours.

De in groten getale aanwezige toptalenten van internationale conservatoria presenteerden zich twee keer per dag in de concertserie **Students around the World**, concerten van een uur in de Kleine Zaal of het Bimhuis.

Het hoogtepunt voor 143 kinderen en hun familie was het concert van het **Hello Cello Orkest**, het grote zoemende cello-orkest met jonge cellisten uit het hele land. Jazzviolinist en componist Tim Kliphuis schreef speciaal voor de gelegenheid een nieuw stuk waarin cellist Sietse-Jan Weijnenberg als solist optrad. Dit keer speelden er ook kinderen mee die speciaal

waren overgekomen uit het Palestijnse Vluchtelingenkamp Ayda en een door bendes geterroriseerd gebied in El Salvador.

Tijdens **Let's Talk** - vier keer in het Bimhuis en de Kleine Zaal gingen musici, musicologen, schrijvers en wetenschappers dieper in op de kracht van muziek en de kracht van de cello.

In samenwerking met het Bimhuis organiseerde de Cello Biënnale voor het eerst een **Cello Jam Session**. Onder leiding van Emile Visser en Annie Tångberg nam de cello eenmalig de beroemde Bimhuis dinsdagavond jamsessie over. Artistiek leider van Oorkaan Caecilia Thunnissen gaf een openbare workshop **Het Podium op** voor jonge cellisten in de 'Oorkaan methode': een unieke werkwijze hoe je muziek in een theater vorm presenteert voor een jong publiek.

Tijdens **Ontdek Cellissimo** (twee keer in de Kleine Zaal) presenteerde een muzikale cellodelegatie uit Ierland een nieuw cellofestival dat in het kader van Europese Culturele Hoofdstad 2020 wordt georganiseerd in Galway. Aansluitend aan het avondconcert kon het publiek zes festivaldagen nog even wegdromen in cellosferen tijdens de **Parool Cello Lounge** in Grand Café 4'33.

In de hal van het Muziekgebouw was een **expositie** ingericht met fantasiecello's, gemaakt door kunstenaar Rob van den Broek.

De groots opgezette **Brasserie Biënnale** in het atrium van het Muziekgebouw was een geliefde plek voor festivalbezoekers en musici om elkaar te treffen.

Cello Lounge

Festivalmarkt

Tiny Cello House

Ashley Bathgate, Tiny Cello House

Dr. Jekyll & Mr. Hyde, Cellokwartet Ferschtman

Micha Wertheim leest voor uit De familie Decibel

Voorafgaand aan de Biënnale

Sneak Preview

Ongeveer een jaar voor elke Cello Biënnale wordt er vooruitgeblikt op het nieuwe programma. Op 10 november 2017 werd in een uitverkocht Muziekgebouw een Sneak Preview van de Cello Biënnale 2018 gegeven. Tijdens het concert werd het publiek meegenomen in de veelzijdigheid van het festival en lichtten artistiek leider Maarten Mostert en zakelijk leider Johan Dorrestein een tipje van de sluier op van het komende festivalprogramma. Zij werden omringd door solisten en musici die tijdens het festival zouden gaan optreden, zoals Giovanni Sollima, Victor Julien-Laferrère, Alexander Warenberg (winnaar van het Nationaal Cello Concours 2016), Mela Marie Spaemann, Chesaba, de Cello Company en Amsterdam Sinfonietta onder leiding van Candida Thompson. De Sneak Preview van de komende Cello Biënnale (22 t/m 31 oktober 2020) is op vrijdag 25 oktober 2019.

Cello&Film 2018

In Eye vond tussen 20 en 26 september voor de derde keer het minifestival Cello&Film plaats. De samenwerking tussen de Cello Biënnale en Eye resulteerde in een muzikaal filmprogramma met negen bijzondere evenementen. Florian Magnus Maier componeerde een geheel nieuwe score bij de stille film **Dr. Jekyll & Mr. Hyde** (1920) die live bij de film werd uitgevoerd door Cellokwartet Ferschtman.

Maya Beiser plays Films for Cello was het hypnotiserende eindresultaat van een samenwerking tussen de wereldberoemde celliste Maya Beiser en de bekroonde filmkunstenaar Bill Morrison.

De films **Tous les Matins du Monde** en **Deception** vormden de directe inspiratie voor twee concerten tijdens de Cello Biënnale 2018. Jordi Savall speelde in dezelfde bezetting als waarmee hij destijds de muziek voor Tous les Matins du Monde uitvoerde en Quirine Viersen voerde het werk uit dat centraal staat in de film Deception, het Celloconcert in C van Erich Wolfgang Korngold.

Het festival sloot af met de nieuwe documentaire **Mstislav Rostropovich, l'Archet indomptable** van Bruno Monsiegeon, voorafgegaan door een minirecital door de Oekraïense cellist Aleksey Shadrin.

De familie Decibel

Vorige edities presenteerde de Cello Biënnale al de dichtbundel *Cello - Tien gedichten* (met gedichten van onder andere Anna Enquist en Remco Campert) en de verhalenbundel *Vier variaties voor cello* (met verhalen van Jan Brokken, Marente de Moor, Ilja Leonard Pfeijffer en Annelies Verbeke). Deze illustere voorgangers werden dit festival opgevolgd door een nieuw kinderboek van cabaretier Micha Wertheim met illustraties van Cristina Garcia Martin onder de titel *De familie Decibel*. Redacteur was opnieuw Mirjam van Hengel. De bundel werd uitgegeven door Uitgeverij De Harmonie en op 30 september gepresenteerd in het Theater van 't Woord van de Openbare Bibliotheek Amsterdam. Voor de Cello Biënnale 2018 maakte Micha Wertheim samen met Fay Lovsky een speciale kindervoorstelling gebaseerd op het boek.

Cello Company

Voorafgaand aan het festival organiseerde de Biënnale verschillende huis- en tuinconcerten bij begunstigers, zoals leden van de Casalskring. De Cello Company, een flexibel cello-ensemble van gevorderde studenten van het Conservatorium van Amsterdam, nam de afwisselende programma's voor zijn rekening.

Publiek

De zevende Cello Biënnale telde 31.665 bezoekers. Dit is 2417 bezoekers meer dan in 2016. In het Muziekgebouw en het Bimhuis zijn 25.595 kaarten verkocht en bij de gratis programmaonderdelen werden 6070 bezoekers geteld.

Uitverkocht

De gemiddelde zaalbezetting van deze Biënnale was 91% (92% in 2016, 86,69% in 2014, 76,45% in 2012). Van de 57 evenementen waarvoor een kaartje kon worden gekocht, waren er 31 uitverkocht.

Tijdens de evenementen voorafgaand aan de Cello Biënnale, zoals *Cello&Film* in EYE, de presentatie in de OBA van het nieuwe kinderboek *De familie Decibel* dat Micha Wertheim in opdracht van de Cello Biënnale schreef, de *Hello Cello Dagen* in Eindhoven, Amstelveen, Den Haag en Zwolle en het educatie project *De Bestorming* op diverse basisscholen in Amsterdam, Eindhoven, Zwolle en Den Haag, werden nog eens 4965 bezoekers geteld. Het totaal aantal bezoekers van alle Cello Biënnale evenementen komt daarmee op 36.630 (ruim 4000 meer dan in 2016).

Concerten voor iedereen

De Cello Biënnale wil toegankelijk zijn voor iedereen en financieel haalbaar voor elke portemonnee. Voor deze Biënnale werd hetzelfde prijspeil gehanteerd als in 2014 en 2016, de kaartprijzen zijn niet verhoogd. De kaartprijs lag tussen €7,50 en €39,50. Daarnaast was een groot aantal evenementen en concerten gratis toegankelijk.

Flashmob concert Giovanni Sollima, Centraal Station Amsterdam

Kaartverkoop, overzicht per concert

Datum	Zaal	Tijd	Voorstelling	Capaciteit	Aantal bezoekers	Bezettingspercentage
18.10.18	GZ	20.15	Openingsconcert	767	767	100,00%
19.10.18	GZ	20.15	Nederlands Philharmonisch Orkest	727	727	100,00%
19.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: The Visit / BartolomeyBittmann	375	375	100,00%
20.10.18	KZ	10.30	Micha Wertheim Vurenhout en Ebbenhout	100	94	94,00%
20.10.18	KZ	12.00	Micha Wertheim Vurenhout en Ebbenhout	102	102	100,00%
20.10.18	BH	14.00	Cellokrijgers / familievoorstelling (6+)	244	244	100,00%
20.10.18	GZ	20.15	Residentie Orkest	739	739	100,00%
20.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: Mela Marie Spaemann / NES	375	375	100,00%
20.10.18	GZ	0.00	Nachtconcert - Cello Octet Amsterdam	235	270	114,89%
21.10.18	GZ	09.30	Bach&Breakfast Arnau Tomàs	725	578	79,72%
21.10.18	KZ	10.15	MC: Jakob Koranyi	120	112	93,33%
21.10.18	BH	10.15	MC: Colin Carr	281	281	100,00%
21.10.18	GZ	14.00	Korngold Deception	747	747	100,00%
21.10.18	GZ	17.00	Take Five: Nomaden	731	731	100,00%
21.10.18	GZ	20.15	Ibn Battuta - Hespèrion XXI	718	718	100,00%
21.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: Kamancello / The Eric Longsworth Project	250	236	94,40%
22.10.18	GZ	09.30	Bach&Breakfast Matt Haimovitz	713	477	66,90%
22.10.18	KZ	10.15	MC: Giovanni Sollima	124	124	100,00%
22.10.18	BH	10.15	MC: Jordi Savall	375	375	100,00%
22.10.18	GZ	14.00	De Eerste Sonate	713	464	65,08%
22.10.18	GZ	17.00	Take Five: Bang on a Can All-Stars	710	511	71,97%
22.10.18	GZ	20.15	With a blue dress on	713	526	73,77%
22.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: Weijenberg & Kliphuis / Svante Henryson Quartet	300	300	100,00%
23.10.18	GZ	09.30	Bach&Breakfast Kian Soltani	666	514	77,18%
23.10.18	GZ	10.30	Nationaal Cello Concours 2e ronde	654	426	65,14%
23.10.18	KZ	11.00	Micha Wertheim Vurenhout en Ebbenhout	104	104	100,00%
23.10.18	GZ	13.30	Nationaal Cello Concours 2e ronde	654	402	61,47%
23.10.18	BH	14.00	Cellokrijgers / familievoorstelling (6+)	246	246	100,00%
23.10.18	GZ	17.00	Take Five: Ensemble Shiraz & Kian Soltani	663	555	83,71%
23.10.18	GZ	20.15	Four Cities	714	605	84,73%
24.10.18	KZ	10.15	MC: Kian Soltani	120	120	100,00%
24.10.18	BH	10.15	MC: Jean-Guihen Queyras	353	353	100,00%
24.10.18	GZ	14.00	Beethovens mooiste maten...	725	715	98,62%
24.10.18	GZ	17.00	Take Five: Tous les matins du monde	751	751	100,00%
24.10.18	GZ	20.15	Nieuwe Philharmonie Utrecht	725	684	94,34%
24.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: Harald Austbø Quintet / Ecce Cello	375	270	72,00%
25.10.18	GZ	09.30	Bach&Breakfast Jordi Savall	734	734	100,00%
25.10.18	BH	10.15	MC: Nicolas Altstaedt	356	356	100,00%
25.10.18	KZ	10.15	MC: Michel Strauss	120	81	67,50%
25.10.18	GZ	14.00	Vriendschap, Verzet en Protest	730	730	100,00%
25.10.18	BH	17.00	Take Five: Orpheus... dat zijn wij...	399	399	100,00%
25.10.18	GZ	20.15	Antwerp Symphony Orchestra	719	672	93,46%
25.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: Chesaba / Jörg Brinkmann Trio	376	376	100,00%
26.10.18	GZ	09.30	Bach&Breakfast Sietse-Jan Weijenberg	725	483	66,62%
26.10.18	KZ	10.15	MC: Chu Yi-Bing	120	120	100,00%
26.10.18	BH	10.15	MC: Roel Dieltiens	250	209	83,60%
26.10.18	GZ	14.30	Kronberg Academy: Music from my Homeland	725	683	94,21%
26.10.18	GZ	17.30	Geloof, Hoop en Troost	748	748	100,00%
26.10.18	GZ	20.15	Nationaal Cello Concours - Finale	696	671	96,41%
26.10.18	BH	20.30	CELLOFEST: Maya Beiser / Maarten Vos	282	282	100,00%
27.10.18	GZ	09.30	Bach&Breakfast Harriet Krijgh	725	683	94,21%
27.10.18	KZ	10.15	MC: Reinhard Latzko	120	120	100,00%
27.10.18	BH	10.15	MC: Matt Haimovitz	250	202	80,80%
27.10.18	BH	14.00	Cellokrijgers / familievoorstelling (6+)	247	247	100,00%
27.10.18	GZ	14.15	Holland Baroque & Giovanni Sollima	733	733	100,00%
27.10.18	GZ	16.30	Amsterdam Sinfonietta - Blaumane, Krijgh, McFadden	723	713	98,62%
27.10.18	GZ	21.00	Cello Coupé - Slotfeest van de Cello Biënnale 2018	735	735	100,00%
				28.147	25.595	91%
			Totaal aantal bezoekers gratis toegankelijke programmaonderdelen	6070		
			Totaal aantal bezoekers tijdens de Cello Biënnale Amsterdam	31.665		
			Totaal aantal bezoekers educatieproject De Bestorming	2469		
			Totaal aantal bezoekers presentatie kinderboek De Familie Decibel	250		
			Totaal aantal bezoekers Hello Cello Dagen	1450		
			Totaal aantal bezoekers Cello&Film 2018	796		
			Totaal bezoekersaantal activiteiten Cello Biënnale Amsterdam 2018	36.630		

De Cello Biënnale heeft ook dit jaar weer een onderzoek laten uitvoeren naar het profiel van het publiek en hun waardering voor het muziekfestival. 1.400 bezoekers van de Biënnale vulden de vragenlijst in. Door de grote omvang van deze respons is de representativiteit goed en zijn de resultaten representatief voor alle bezoekers.

De algemene waardering van het publiek voor de Biënnale was hoog; met een 8,8 als gemiddeld rapportcijfer nog iets hoger dan in 2016. Vooral jongeren tot 25 zijn enthousiast en gaven gemiddeld een 9,1.

De bezoekers beoordelen de sfeer, de informatievoorziening, de organisatie van het festival en de entourage elk met een rapportcijfer tussen de acht en negen. Alleen de catering en horeca scores met een 7,3 lager.

Het programma van de Biënnale werd dit jaar gemiddeld met een 8,6 gewaardeerd, de hoogste waardering ooit. Ook de waardering van het thema, de jeugdprogrammering en de gratis randprogrammering waren elk hoger dan die van eerdere edities. Het vernieuwende karakter werd met een 8,5 gewaardeerd, hetzelfde cijfer als in 2016.

Dit was de eerste Biënnale met een parallelle programmering. Ruim de helft van de bezoekers waardeert de mogelijkheid om te kunnen kiezen tussen voorstellingen, voor ruim een derde deel maakt het niet veel uit en voor enkelen levert het keuzestress op.

Voor bijna twee derde van de bezoekers was het CELLOFEST een goede toevoeging aan het programma van de Biënnale, voor een kwart voegt het weinig toe en voor een op de tien voegt het niets toe.

Bezoek en kaartverkoop

Voor een derde deel van de bezoekers was het de eerste keer dat ze de Biënnale bezochten. Voor een vijfde deel was dit de tweede of een derde keer en ruim een kwart is al vaker dan drie keer geweest.

Gemiddeld bezochten de bezoekers bijna 4 evenementen. De groep 19 tot 25-jarigen bezocht gemiddeld meer evenementen dan de andere leeftijdsgroepen.

Informatie

De website van de Biënnale was voor de bezoekers verreweg de belangrijkste bron van informatie, gevolgd door de nieuwsbrief, de bestelbrochure en uitingen van het Muziekgebouw.

Van de bezoekers is 42 procent geabonneerd op de nieuwsbrief van de Cello Biënnale. Van diegenen die de nieuwsbrief nu nog niet ontvangen, zou eenzelfde percentage dat wel willen.

Diegenen die de nieuwsbrief ontvangen, waarderen deze gemiddeld met een 8,1.

Profiel bezoekers

Net als bij de vorige biënnales was de verhouding mannen en vrouwen van de bezoekers opnieuw ongeveer 1 op 2. Het percentage jongeren was 19 procent bij de betaalde concerten en 55 procent bij de gratis evenementen.

Het aandeel bezoekers uit Amsterdam en de regio was met 41 procent vrijwel gelijk aan vorige edities. Het aandeel van de omliggende regio's (Haarlem, Leiden, Alkmaar, Het Gooi, Utrecht) steeg licht naar 33 procent. Een kwart van de bezoekers kwam van elders in Nederland. Dit jaar kwam vijf procent van de bezoekers uit het buitenland, met name uit het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België, Australië, Zwitserland en Frankrijk.

De ontvangstbalie

Maarten Mostert krijgt Koninklijke Onderscheiding

Michaël Neuburger & Nicolas Altstaedt

Jean-Guihen Queyras & Alban Gerhardt

Maarten Mostert & Johan Dornestein, Bach&Breakfast

Beitske de Jong interviewt Abel Salaoocoe voor Biënnale TV

De informatie- en merchandisebalie

Alexander Warenberg & Sheku Kanneh-Mason

Marketing

Inleiding Doelgroepen

De Cello Biënnale is er voor een breed publiek, voor zowel beroepsmusici als amateurs en voor verstokte klassieke muzikliefhebbers tot nieuwsgierige nieuwkomers. Voor jong en voor oud. Met de diverse programmering van het festival wordt niet alleen de primaire doelgroep - de klassieke muzikliefhebber - bediend, maar ook de liefhebbers van andere genres als pop-, jazz-, wereldmuziek en improvisatie komen op het festival aan hun trekken. Met het nieuwe CELLOFEST is, nog meer dan tijdens eerdere edities, geprobeerd ook de jonge creatieveling naar het festival te halen.

Doelgroepbenadering

De verschillende doelgroepen zijn enerzijds benaderd via kanalen en middelen die tijdens eerdere edities succesvol zijn gebleken zoals de bestelbrochure, website, posters, advertenties, een radiospot, nieuwsbrieven en social media. Anderzijds zijn nieuwe accenten aangebracht door middel van specifieke acties, samenwerkingen en een verschuiving van offline naar online middelen.

Jongeren

Het Nationaal Cello Concours, de Internationale Masterclasses en de serie *Students around the World* zorgden voor de aanwezigheid van veel jonge cellisten en studenten van nationale en internationale conservatoria tijdens de Cello Biënnale. Een speciaal studentenpasse-partout maakte het voor deze doelgroep aantrekkelijk om het festival te bezoeken. Buitenlandse studenten kregen ook een overnachtingsmogelijkheid aangeboden voor een hosteltarief.

Vluchtelingen

Door *De Toegift* werden vluchtelingen in staat gesteld om de Cello Biënnale gratis te bezoeken. Bezoekers konden bij het bestellen van hun kaarten voor 10 euro een extra kaartje kopen voor een vluchteling. In samenwerking met *VluchtelingenWerk West en Midden-Nederland* werden de vluchtelingen benaderd en de kaartjes verdeeld.

Offline campagne

Outdoorcampagne

Aan het vergroten van de zichtbaarheid van de Cello Biënnale in de publieke ruimte werd grote aandacht besteed. De start kaartverkoop werd met een uitgebreide outdoor campagne op driehoeksborden aangekondigd in Amsterdam. In de weken voorafgaand aan en tijdens het festival was de Cello Biënnale op die manier niet alleen zichtbaar in Amsterdam maar ook in Den Haag, Haarlem en Utrecht. Rondom het Muziekgebouw wapperden 25 vlaggen en de voorgevel werd dit keer gesierd met maar liefst twee gevelbanieren: een enorm campagnebeeld én het CELLOFEST logo.

Drukwerk

Verschiedende vormen van drukwerk zijn verspreid, waarvan de bestelbrochure in een oplage van 30.000 de belangrijkste was. Deze viel bij de start kaartverkoop op de mat bij vrienden, geïnteresseerden en stakeholders en werd verspreid in en om Amsterdam. Speciaal voor CELLOFEST werd een uitklapfolder gemaakt om de speciale programmering van dit onderdeel onder de aandacht te brengen. Deze folder was o.a. te vinden op culturele plekken en bij veel horeca in de steden Amsterdam, Haarlem, Alkmaar en Utrecht.

Dagbladen en tijdschriften

Zowel landelijke dagbladen als regionale kranten besteedden aandacht aan de Cello Biënnale in voorbeschouwingen en recensies. Er verschenen artikelen en foto's in Het Parool, NRC/NRC Next, Volkskrant, Trouw, VPRO Gids, Luister, Klassieke Zaken, Uitkrant, Elegance, Leidsch Dagblad, Gooi- & Eemlander en Noordhollands Dagblad. In totaal vertegenwoordigde de offline free publicity een advertentiewaarde van € 264.600,00. Buitenlandse reporters zorgden voor artikelen in o.a. The Strad, het Zuid-Koreaanse blad String & Bow en het Japanse magazine Sarasate. Ook acties en aanbiedingen in verschillende kranten en dagbladen zorgden voor extra aandacht en trokken soms een ander publiek (o.a. Het Parool, NS Spoor Magazine, VARA gids, Klassieke Zaken). Advertentiecampagnes in o.a. Het Parool, Trouw en Volkskrant zorgden ervoor dat hun lezers niet om de Cello Biënnale heen konden.

Extra evenementen, extra aandacht

De Cello Biënnale verzorgde één van de acts tijdens de openingsshow van de Uitmarkt 2018. Dit optreden van BartolomeyBittmann werd live uitgezonden op NPO 3 en zorgde direct voor een uitverkocht CELLOFESTconcert. Ook bij de eigen Biënnale-stand konden bezoekers tijdens de Uitmarkt terecht voor kleine concertjes, informatie en kaartverkoop. Het in opdracht van de Cello Biënnale geschreven kinderboek *De familie Decibel* leverde extra media-aandacht op en een goed bezochte boekpresentatie in de OBA. Na het optreden van schrijver Micha Wertheim bij Podium Witteman op 18 november, kon een tweede druk van het kinderboek niet uitblijven. Voor de derde keer stond voorafgaand aan de Cello Biënnale het minifestival Cello&Film op het programma dat ook dit jaar weer zorgde voor uitverkochte filmzalen. De *Hello Cello Dagen* in vier steden leverden veel aandacht op in lokale media. De komst van de cellospelende kinderen uit El Salvador en de West Bank zorgde ervoor dat het Hello Cello Orkest ook in de landelijke media aandacht kreeg. Tijdens het festival genereerden twee pop-upconcerten op het Centraal Station Amsterdam en in metrostation Vijzelgracht meer dan 1.000 man publiek en aandacht in de Telegraaf. De live video's van deze activiteiten werden alleen al op het eigen Facebookaccount van de Biënnale meer dan 6.000 keer bekeken.

Online campagne

Website

De website is het belangrijkste verkoopkanaal van de Cello Biënnale. In 2017 werd een nieuwe website ontworpen die ten opzichte van de vorige website overzichtelijker is en sneller werkt en bovendien toegankelijk is voor zowel desktop als mobiel gebruik. Rondom de start van de kaartverkoop op 20 maart 2018 en in de periode rondom het festival werden de hoogste website bezoekersaantallen gehaald. In de festivalperiode zijn er tussen 11 oktober en 1 november ruim 20.000 unieke bezoekers aan de Biënnale 2018 geteld. De piek was op dinsdag 23 oktober met ruim 2.400 unieke bezoekers op één dag. In het jaar voorafgaand (2017) en in het festivaljaar zelf (2018) hebben in totaal 55.300 unieke bezoekers (ruim 97.000 sessies) de website bezocht.

Nieuwsbrief

Ook de nieuwsbrief is een belangrijk en veelbekeken communicatiemiddel voor de achterban. In de aanloop naar het festival werd de nieuwsbrief ingezet om specifieke Biënnale evenementen met video's en foto's uit te lichten en de kaartverkoop te stimuleren. Nieuw was de meer thematische opzet van de nieuwsbrief. De nieuwsbrief werd dit keer niet één, maar twee keer per maand verstuurd. In totaal werden er tussen maart en december 2018 twintig nieuwsbrieven verstuurd die gemiddeld door 42% van de lezers werd geopend (landelijk gemiddelde in de muziek en culturele sector is 15%). De nieuwsbrief kreeg er in 2018 zeshonderd nieuwe lezers bij.

Social Media

Meer dan ooit was de Cello Biënnale aanwezig op social media. Op Facebook en Instagram werden de volgers dagelijks geïnformeerd over programma, achtergronden en nieuws. Op Instagram resulteerde dit in meer dan een verdubbeling van het aantal volgers (nu 1.706) en ook op Facebook groeide het aantal volgers van 5.500 (eind 2016) naar 6.550. Via beide platformen werd geadverteerd, een mooie manier om zeer specifieke doelgroepen kennis te laten maken met het aanbod van de

Biënnale. Erg succesvol was de campagne rondom *Cellokrijgers* speciaal gericht op gezinnen in Amsterdam. De voorstellingen waren binnen een paar uur uitverkocht. In totaal bereikte de Cello Biënnale via Facebook tijdens het festival 189.019 mensen.

Vlogs, blogs en sites

Ook online kreeg de Cello Biënnale veel aandacht. Aankondigingen, artikelen, foto's en voorbeschouwingen kwamen voorbij op websites zoals nrc.nl, nu.nl, kidsproof.nl, vvv.nl, eropuit.nl, yourlittleblackbook.nl en nog veel meer. FlightNetwork, de grootste Canadese reisorganisatie, verkoos de Biënnale tot één van de 29 beste muziekfestivals in Europa en schreef daar een uitgebreide blog over. Voor het eerst werden ook influencers ingezet. De vloggende meisjes van *My Daily Shot of Culture* maakten een vlog over CELLOFEST en brachten daarmee op een toegankelijke manier ons festival onder de aandacht van een jong, cultuurminnend publiek. Banner- en inarticle videocampagnes (bijvoorbeeld via Het Parool, Trouw, Volkskrant en AT5) versterkten de online positie van de Biënnale nog meer en resulteerden in meer bezoekers naar de website.

Radio, televisie en webcast

De Cello Biënnale 2018 werd uitgebreid gedocumenteerd in beeld en geluid en was veelvuldig te beluisteren en te bekijken op radio, tv en via live online uitzendingen. Drie festivalavonden werden rechtstreeks uitgezonden door de NTR op NPO Radio4 en waren ook online te bekijken. Nog eens twee concerten werden opgenomen voor latere uitzending. De Cello Biënnale kwam voorbij in vrijwel alle programma's van NPO Radio4. Ook regionale zenders als AT5 en NH Radio en Televisie besteedden in de festivalmaand dagelijks aandacht aan het festival. Op nationale televisie was de Biënnale aanwezig bij De Wereld Draait Door met een optreden van Sheku Kanneh-Mason en Podium Witteman besteedde twee keer aandacht aan het festival met liveoptredens van Giovanni Sollima en NES. Een samenwerking met 24Chambers en ADE resulteerde in een livestream van het Tiny Cello House concert met Ashley Bathgate, waardoor een geheel nieuwe doelgroep werd bereikt.

Biënnale TV

Nander Cirkel en Beitske de Jong, makers van de eigen Biënnale TV, deden dagelijks verslag vanaf het festival. Dit resulteerde in 22 korte, thematische reportages van drie tot vier minuten die direct te zien waren via de Facebookpagina en het YouTube-kanaal van de Cello Biënnale. SALTO TV zond voorafgaand aan het festival de festivaltrailer en de Cello&Filmtrailer uit en tijdens het festival de reportages van Biënnale TV. De festivaltrailer was ook te zien via AT5. Via de eigen platformen van de Biënnale werd de festivaltrailer in totaal meer dan 11.000 keer bekeken.

Financiën

De financiering van de Cello Biënnale Amsterdam 2018 werd mogelijk gemaakt door de inkomsten uit recette, merchandise, programmaverkoop en advertentieverkoop (25%) bijdragen van overheidsfondsen (28%), bijdragen van particuliere fondsen (36%), partners en sponsors (3%) en giften (8%). Vanaf 2017 tot en met 2020 wordt de Cello Biënnale structureel ondersteund door het Amsterdams Fonds voor de Kunst en het Fonds Podiumkunsten. Details zijn opgenomen in het financieel jaarverslag 2018 (Maas Accountants).

Cello Biënnale toont enorme veelzijdigheid van het instrument

Gaandeweg dringt het besef zich op dat het onderscheid tussen leerlingen en meester onmiddellijk zichtbaar was geweest. Daarvoor had niemand een noot hoeven spelen. De motoriek spreekt boekdelen, gedurende de masterclass van gambist Jordi Savall bij de Cello Biënnale. Zijn 77-jarige lichaam beweegt nog met de luie souplesse van een kat: het lijkt in harmonie met zichzelf.

In een deze maandagochtend bomvol Bimhuis geeft Savall onder meer les aan de Nederlandse cellist Marcus van den Munkhof, die hem twee delen uit Bachs *Tweede Cellosuite* laat horen. De muziek wil niet echt tot leven komen. „Jouw spel moet versgeperste appelsap zijn, maar dit klinkt voorverpakt”, zegt Savall. Het probleem schuilt in de lijfelijkheid. „De energie vloeit van je hoofd - waar het muzikale ideaal weerklinkt - door het lichaam, via de ademhaling naar de arm en hand die de strijkstok sturen”, doceert hij. „Indien je gespannen bent, verlies je zeggingskracht, dan wordt de cello stijf en stram.”

De schoonheid van de cello blijft nu eenmaal, preekt de Spanjaard voor eigen parochie, „dat het instrument zo dichtbij de menselijke stem kan komen, maar dat gebeurt alleen als het lijf van de musicus in harmonie met zichzelf is.” Hij onderwijst vandaag eigenlijk uitsluitend over de strijkstok, want die moet de cello laten ademen en zingen. Wanneer een andere leerling ergens een stilte inlast, vraagt hij: „Waarom stop je? De muziek gaat door.”

Voel de hartslag ervan.” Twaalf jaar geleden bedacht cellist Maarten Mostert zijn eerste Biënnale om de wereld te laten horen dat het instrument meer stemmen had dan de melancholie en meer kon dan in ensembles dienstbaar met zijn baslijn het fundament leggen, waarop solisten konden voortbouwen. Op geen plek toont de cello zoveel verschillende karaktertrekken. Zoals in het weergaloze *Antidotum Tarantulae*, een concert voor twee cello's van de Italiaanse solist en componist Giovanni Sollima. Het orkest komt er nauwelijks aan te pas in de weergaloze samenspraken tussen Sollima en de jonge celliste Anastasia Kobekina. Ze stippen oude tradities in mooie melodieën aan, om die daarna met liefde vol vuur te laten ontsporen. Het concert gaat tenslotte over de dans die als tegengif dient voor de beet van de tarantula-spin. De muziek schommelt tussen klassieke Arabische weemoed en uitbundige Gershwineske jazz. Na Sollima's muzikale achtbaan laat Fransman Victor Julien-Laferrrière pure poëzie uit zijn instrument stromen in het *Celloconcert* van Dvorak.

In Het Bimhuis blijkt dezer dagen dat de cello eveneens zijn weg vindt in jazz en popmuziek. Zijn stem mengt zaterdagavond intiem met die van de Duitse singer-songwriter Mela Marie Spaemann. Alsof het duetten zijn. Daar blijkt eens te meer dat niets menselijks de cello vreemd is.

Joost Galema

Klassiek

Cello Biënnale.

Met o.a. Giovanni Sollima, Anastasia Kobekina, Victor Julien-Laferrrière, Mela Marie Spaemann, masterclass Jordi Savall.
Gehoord: 19, 21, 22/10, Muziekgebouw aan 't IJ, Amsterdam.
●●●●○

NRC Handelsblad,
25 oktober 2018

Henderickx, de cellotovenaar

KLASSIEK

CELLO BIËNNALE AMSTERDAM

Met Antwerp Symphony Orchestra o.l.v.

Klaus Mäkelä

Gehoord 25/10, Muziekgebouw

De cellomens zou zomaar eens de fijnste mens op aard kunnen zijn. Hij heeft het hart op de juiste plek, een omarmende levenshouding en een ongebreideld enthousiasme voor muziek in al haar verschijningsvormen. Na veertien jaar veldonderzoek durven we dit wel te beweren.

De ideale plek voor veldonderzoek naar de cellomens is de zevende edi-

tie van de Cello Biënnale Amsterdam, met gisteren drie gloednieuwe stukken en een oud stuk, uit 1991, voor cello solo, van de Argentijn Golijov, getiteld *Omaramor*. Maya Fridman speelde het prachtig. Het stuk zelf waren we nadat de laatste noot was vervlogen alweer vergeten. Niettemin kreeg ze een reusachtig applaus van de aanwezige cellomensen (de zaal zat vol), want, zoals gezegd, zij staan liefdevol in het leven.

De drie wereldpremières boden een interessant kijkje in de muziek van nu, waarin alles weer kan en mag, met een zekere stuurloosheid in het discours als gevolg. Mij lijkt daardoor de kans op overbodige muziek er niet

kleiner op geworden.

Neem nou *Damokles* van Mathilde Wantenaar, voor vier cello's: een grenzeloos naïef stuk, op het onbeholpene af. Maar er is hoop, want Wantenaar is pas 25. Brett Dean daarentegen loopt tegen de 60 en nog steeds schrijft hij noten waarbij je denkt: waarom eigenlijk? Alban Gerhard was een meesterlijke solist in Deans *Cello Concerto*, dat wel.

Wel gelukt was het *Cello Concerto (Sangita)* van Wim Henderickx, die in negen korte emotionele sfeerschetsen werkelijk met orkestrale kleuren weet te toveren. Cellist Jean-Guihen Queyras speelde de solopartij mooi.

Erik Voermans

Het Parool,
26 oktober 2018

Dat de cello ook geschikt is voor geïmproviseerde muziek, bewees het Canadese Kamancello op het **erg geslaagde Cellofest**.

Cellofest: Kamancello
Jazz

Onderdeel van de Cello Biënnale. 21/10, Bimhuis, Amsterdam.

In hypnotiserend samenspel toonden de muzikanten hun grote virtuositeit.

Nieuw onderdeel van de dit jaar voor de zevende keer georganiseerde Cello Biënnale is het Cellofest. In het Bimhuis staat de hele week de cello in de niet-klassieke muziek centraal. Iedere avond een dubbelprogramma. Een goed idee, want dat het instrument uitstekend geschikt is voor geïmproviseerde muziek werd meteen bewezen door het Canadese duo Kamancello.

Raphael Weinroth-Browne bespeelt de cello en zette zondag de lijnen uit. Voorzichtig strijkend, om Shahriyar Jamshidi op zijn kamanche (een traditioneel Iraans strijkinstrument) de kans te bieden in te haken.

Er stond niets op papier, het duo speelde louter improviserend. De donkere cello-ondertonen vormden steeds wonderschone combinaties met het iets hogere en dunnere kamanche-geluid. De twee musici hadden aan

elkaar genoeg voor het boetseren van een vol, spannend klankbeeld.

Eerst was het Jamshidi die versnelde, zodat Weinroth-Browne moest volgen. Even later deelde de cellist wat plaagstootjes uit, wat een mooi kat-en-muis spel tussen de twee opleverde.

Oogcontact was er nauwelijks. Alleen als na een minuut of tien een improvisatie van beiden het uiterste had gevergden ze opnieuw wilden beginnen, keken ze elkaar aan voor het juiste moment om de strijkstok stil te houden.

De hypnotiserende improvisaties waren een demonstratie van virtuositeit en inlevingsgevoel. Alleen door echt goed naar elkaar te luisteren, kom je tot zulk wonderschoon samenspel.

Beslist een ontdekking, dit improviserende duo. En wat een goed idee om deze muziek apart de ruimte te geven op Cellofest, een mooi onderdeel van de al zo geslaagde Cello Biënnale.

Gijsbert Kamer

de Volkskrant, 26 oktober 2018

Cello Biënnale om tevreden over te zijn

KLASSIEK

CELLO BIËNNALE

Met Amsterdam Sinfonietta, Harriet

Krijgh (cello), Claron McFadden

(sopraan), Kristina Blaumane (cello)

Gehoord 27/10, Muziekgebouw

Maarten Mostert en Johan Dorrestein, de artistiek en zakelijk directeur van de Cello Biënnale Amsterdam, kunnen tevreden zijn. Ook de zevende editie van het cellofestijn in het Muziekgebouw en het Bimhuis was een eclatant succes, met 31.000 bezoekers voor negentig concerten in tien dagen.

Even wat dorre feiten, al zijn ze voor de mensen die het betrof allesbehalve dor: de 20-jarige Eline Hensels uit Limburg was de winnares van het Nationaal Cello Concours en Maarten Mostert werd door locoburgemeester Marjolein Moorman benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Muziek werd er op de slotdag van de biënnale ook nog gemaakt. Artist-in-residence van het festival Giovanni Sollima speelde twee celloconcerten van Giovanni Battista Costanzo, een tijdgenoot van Bach, en Amsterdam Sinfonietta bracht onder leiding van violist Daniel Bard twee gloednieuwe stukken en twee recente.

Kate Moores *Arc-en-Ciel* was in-

trigerend bezet, met vier celli in het centrum als leveranciers van de belangrijkste impulsen, met daarachter in een flauwe halve cirkel acht violisten die voor klankschaduw zorgden. Mooi idee, maar door de te vaak dichtslibbende texturen niet helemaal bevredigend uitgewerkt.

David Langs *Prayers for Night and Sleep*, de andere première, was een litanie voor sopraan, strijkorkest en een cello als trait d'union, die jammer genoeg voornamelijk oninteressante en niet altijd goed hoorbare vulstemmen mocht spelen – al deed Harriet Krijgh dat fraai.

Louis Andriessens ...miserere... werd prachtig gespeeld

Dobrinka Tabakova zet in haar gloedvolle *Celloconcert* (2008) de klok terug naar pre-atonale tijden, maar de muziek overtuigt (en spreekt veel mensen aan), zeker als ze zo intens wordt uitgevoerd als door celliste Kristina Blaumane. Maar dan toch veel liever het prachtige, veel raadselachtiger *...miserere...* van Louis Andriessens, dat door Sinfonietta prachtig werd gespeeld.

Erik Voermans

Kian Soltani (links) en Sheku Kanneh-Mason

FOTOS: POLGERHAGE SL CHA

Twee jonge cellosterren op het leukste festival

CELLOBIËNNALE 2018

Vandaag start de zevende editie van het leukste klassieke nichefestival. NRC sprak rijzende sterren Kian Soltani (26) en Sheku Kanneh-Mason (19).

Door onze redacteur **Mischa Spel**

Tijdens de vorige cellobiënnale gold hij als de ontdekking: Kian Soltani (26), Oostenrijker met Iraanse wortels. Zijn dit jaar verschenen debuut-cd *Home* werd een international succes, geroemd om de „lichte, elegante toon” en ook hier genomineerd voor een Edison Klassiek. Soltani's Britse collega Sheku Kanneh-Mason (19) trok eerder dit jaar de aandacht toen hij speelde op huwelijk van Prins Harry en Meghan Markle. Insiders kenden hem toen al: in 2016 werd Kanneh-Mason BBC Young Musician of the Year, de eerste zwarte winnaar in het veertig jarig bestaan van de prijs.

„Aan die wedstrijd wilde ik al mijn hele leven meedoen”, vertelt Kanneh-Mason. „Natuurlijk zijn er argumenten om niet al zo jong de spotlights op te zoeken. Ik heb nog een paar jaar studeren aan de Royal Academy in Londen voor de boeg, om maar wat te noemen. Maar ik vind het gewoon heel leuk om voor groot publiek te spelen. En ik leer van elke uitvoering. Dus voor mij is dit de natuurlijke en juiste weg.”

Een opmerkelijke gemene deler aan de dit jaar verschenen debuut-cd's van Kanneh-Mason en Soltani is dat beiden kozen voor een breed en persoonlijk repertoire. Bij Soltani krijgen Schubert en Schumann gezelschap van de *Persian Folksongs* van de Iraanse componist Reza Valli. Sheku Kanneh-Mason, rijgt het *Celloconcert* van Sjostakovitsj aan zijn eigen arrangement van Bob Marleys „No Woman No Cry” - al 7 miljoen keer afgespeeld op Spotify en daarmee een klassieke monsterhit.

„Het is typerend voor onze generatie”, zegt Kian Soltani. „Een paar generaties terug bestonden er nauwelijks 'genres' en speelde je gewoon je instrument. Nu moet je jezelf als het ware 'definiëren'. Dat vind ik problematisch. Ik wil geen etiket, ik wil alle muziek spelen die me interesseert en die kwaliteit heeft. Ook voor het publiek is het toch veel aantrekkelijker te worden verrast? Voorwaarde is wel dat je als musicus het vertrouwen van het publiek opbouwt door benaderbaar te blijven. Sheku Kanneh-Mason is het beste voorbeeld. Als je hem ziet denk je: hé, die kon mijn vriend zijn. En vervolgens sta je ervoor open om te worden geraakt door alles wat hij speelt.”

„Ik hoop dat wat ik doe mensen inspireert - bij voorbeeld om ook een instru-

ment te gaan spelen”, zegt Kanneh-Mason. „Maar ik wil vooral op mijn allerbest en vanuit mijn hart cello spelen.”

De achtergrond van Kanneh-Mason is atypisch. Zijn moeder komt uit Sierra Leone, zijn vader van het Caribische eiland Antigua. Hoewel beiden geen musicus zijn, spelen hun zeven kinderen allen een instrument op hoog niveau; ook twee zussen studeren aan de Royal Academy in Londen. „Het is altijd heel druk thuis, maar dat iedereen om me heen voortdurend ook aan het studeren was, stimuleerde enorm”, zegt Sheku Kanneh-Mason, die op de cellobiënnale ook met zijn zus Isata aan de piano te beluisteren is.

„Met Isata samenspelen is volkomen vertrouwd en dat is prettig”, zegt hij. „Maar zo'n vertrouwde relatie is niet voorbehouden aan familie. Het is gewoon een kwestie van veel uren maken.”

Ook Kian Soltani komt uit een muziekfamilie. Op de Cellobiënnale is hij in meer gedaanten te beluisteren: als kamermusicus in Schumann tijdens de opening. Bij het Residentie Orkest, waar hij dit seizoen Artist in Residence is, als solist in Elgars *Celloconcert*, „een nieuwe, diepe liefde”. En dan speelt hij ook nog een programma met Perzische muziek door het Shiraz Ensemble, waaraan ook zijn oom en vader meedoen.

„Mijn vader, die in 1971 vanuit Iran naar Oostenrijk verhuisde, speelde thuis altijd klassieke én Perzische muziek. Eerst vond ik klassiek interessanter, maar later leek het me toch boeiend te proberen beide te verbinden. Ik speel nu ook kamanche, een instrument dat aan de cello verwant is maar een totaal andere aanpak vereist. Van de theorie van de Perzische muziek weet ik overigens nog steeds heel weinig. Ik speel puur op gehoor en intuïtie.”

Van podiumvrees heeft Soltani desondanks geen last, vertelt hij. Op YouTube onthult hij, fervent liefhebber van superheldenfilms, zijn geheim: de Hulk Techniek. „Het werkt echt hoor!”, vertelt Kian Soltani lachend. „Zoals de Hulk als superheld functioneert op basis van een permanente maar onderdrukte woede, zo kun je trainen door thuis tijdens het studeren de zaal en het publiek net zo lang te visualiseren totdat zelfs de moeilijkste passage, ondanks de adrenaline, goed gaat. En zit je dan eenmaal écht in die zaal, dan weet je zeker dat alles goed gaat.”

Cellobiënnale. 18 t/m 27 okt. in Muziekgebouw & Bimhuis A'dam. Inl: cellobiennale.nl

NRC/Next, 18 oktober 2018

Hello Cello Orkest: iedereen verstaat de taal van de muziek

CULTUUR
Frederike Berntsen

Een repetitie van Hello Cello in Amsterdam. Rechts Laila Darwish, links Abner Nieto uit El Salvador. © Jean-Pierre Jans

In het grote Hello Cello Orkest spelen voor het eerst kinderen uit probleemgebieden mee. Cello Biënnale Amsterdam haalde ze naar Nederland.

‘Very good! Ritme! De noten zijn niet belangrijk, het ritme wel!’ Componist en improviserend violist Tim Kliphuis steekt twee duimen omhoog. Hij repeteert met 14 jonge cellisten van de Westelijke Jordaanoever en uit El Salvador die deel uitmaken van het Hello Cello Orkest. Het orkest, dat optreedt tijdens de Cello Biënnale Amsterdam, zal uiteindelijk uit 160 kinderen bestaan. De jongste van de voornamelijk Nederlandse spelertjes is zes, de oudste zeventien jaar.

Trouw, 20 oktober 2018

De Cello Biënnale Amsterdam dankt

Subsidiënten

Amsterdams Fonds voor de Kunst
Fonds Podiumkunsten

Hoofdbegunstigers

Fonds 21
VSBfonds

Fondsen

Sena Performers
Prins Bernhard Cultuurfonds
Jonge Musici Fonds
MCN Fonds
Wijdeveld-Polée fonds
Stichting Dioraphte
Eduard van Beinumstichting
Brook Foundatoin
Janivo Stichting
NORMA Fonds
BNG Cultuurfonds
Stichting De Weile Ogier
Eleven Floawers Foundation
SEC (Stichting Educatie & Cultuur)
Für Elise CBA Fonds
Het Kersjes Fonds
Dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds
P.W. Janssen's Friesche Stichting
J.C.P. Stichting
Stichting De Ruusscher
Hélène de Montigny Stichting
AMVJ Fonds
W.J.O. de Vries fonds
Goethe Institut
Gravin van Bylandt Stichting
Mr. August Fentener van Vlissingen Fonds
Gilles Hondius Foundation
VandenEnde Foundation
Stichting ANBI de Hoorn

Sponsors

Van Doorne Advocaten
Loyens & Loeff
Grand Café 4'33
OZ Architecten
D'Addario
GEWA Music
FestivalChairs

Partners

Muziekgebouw
Bimhuis
Eye Film Instituut Nederland
Conservatorium van Amsterdam
Kronberg Academy
Nederlands Philharmonisch Orkest
Oorkaan
Prinses Christina Concours
November Music
Splendor Amsterdam
Ludwig
VluchtelingenWerk Nederland
Musicians without Borders
Anner Bijlsma Award
Music for Galway
Flamenco Biënnale
I Amsterdam
Openbare Bibliotheek Amsterdam
Mindful Homes

Mediapartners

NTR
NPO Radio 4
Het Parool
NH Media/AT5
BRAVA
Salto

De nieuwe Nederlandse composities werden mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Fonds Podiumkunsten. De Bang on a Can composities werden mogelijk gemaakt door bijdragen van de Eduard van Beinum Stichting en het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Mecenaat

Marcella Bonnema-Kok, Familie Macko Laqueur, Tjaco van Leersum en Elise Wessels.

Anner Bijlsma Award

De Anner Bijlsma Award Award wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van particuliere schenkers Aart van Bochove, Ferdinand ter Heide, Björn Oddens en Marnix Godschalk, Fritz en Maren Schröder, Julienne Straatman en Robert Bausch en Elise Wessels.

Vrienden en donateurs

Een steeds groter wordende kring van vaste vrienden ondersteunt de Biënnale met een incidentele of meerjarige gift. Deze bijdragen vormen een onmisbare pijler onder het fundament van de Cello Biënnale Amsterdam. De Biënnale dankt de vele vrienden en donateurs.

Daarnaast dankt de Cello Biënnale een aantal begunstigers en fondsen die niet bij naam genoemd willen worden.

String & Bow (Zuid-Korea), 12 december 2018

Wie

제7회 암스테르담 첼로 비엔날레 '음악의 위력'

인류의 민족 공통 애상자가 된 악기 첼로

라노르 암스테르담의 유적해부우 공연장에서 열리는 첼로 비엔날레 7회를 맞아왔다. 이번 대회는 '음악의 위력', 이는 범세계적인 가치를 음악을 통하여 나누고 소통한다는 취지에서 출발한 슬로건으로 느껴진다. 세계 각국의 기라성 같은 첼로의 거장들뿐만 아니라 숨겨진 연주자들, 재능 있는 현대기 연주자 양성으로 유명한 독일의 크론베르크 아카데미 (Kronberg Academy) 연수생을 그리고 전 해 다른 장르의 유적자들까지 참여하여 첼로의 아우라까지 멋진 화합을 시도하였다.

출처: 박재현(음악평론가)

오케스트라나 실내악단에 묻혀 묵직한 제왕만 같았지만 다른 슬로 악기들을 빛내주는 보조 역할의 첼로가 아닌, 여러 장르의 표현이 가능한 무궁무진한 첼로. 현의 떨림을 지닌 주안공으로서의 첼로의 진면목을 경험할 수 있는 첼로 축제인 암스테르담에서 10월 18일부터 27일까지 열린 첼로 비엔날레이다. 이 중 26일과 27일 양일간에 걸쳐 첼로 연주자들의 공연과 27일 저녁 8시 30분에 열리는 첼로 비엔날레의 개막식 공연이 있었다.

항수를 불러 일으키는 고향의 선물(10월 26일, 오후 2시 30분)
레스타우 기간 중에 열린 콘쿠르 수상자들은 독일의 크론베르크 아카데미가 주관하는 마스터클래스를 받을 수 있는 혜택을 누리게 되어 역으로 크론베르크 아카데미에서 교육생들은 첼로 비엔날레의 무대에 설 수 있는 기회를 부여받은 등, 첼로 비엔날레와 독일의 크론베르크 아카데미는 수 년째 친밀한 파트너십을 유지하며 교육 프로그램을 공유하고 있다.
독일 크론베르크 아카데미 출신의 젊은 신인 연주자들의 공연 중 그 향이 선율로 주제로 한 무대개 관념을 꿰뚫어 채 한국, 러시아, 콜롬비아 세 국가 출신의 세 연주자가 차례로 나와 각각의 민족적 색채를 담은 음악을 전달하는 기화였다. 흥남의 작곡가 기국 <생물사학의 힘>, 안서기 콜롬비아의 보그다 출신의 Santiago Calón Valencia의 열대우림으로 안

정감 넘치는 기화는 연신 객석의 감탄사를 자아냈다. 역시 콜롬비아 출신의 작곡가 Guillermo Uribe-Holguin(1880-1971)의(뉴욕과 파리에서 수학한 후 1910년부터 1935년까지 보고다 콘서트홀의 음악감독을 지낸) 소나타를 연주했는데 프랑스의 신바로크 분위기와 드뷔시적인 몽환적인 느낌 등... 유럽적인 색채를 세련되게 표현해 주었다. 피리 음악 시절 영장 영사(Vincent d'Indy)를 사한 바 있고 드뷔시의 열렬한 추종자였던 작곡가의 음악 세계를 잘 반영한 연주로 기억에 남는다. 마지막으로 연주한 두 곡 Leon Cardona(1927)의 <Bambusismo>, Carlos Vico Ortiz(1900-1979)의 <Patachillo>도 매우 흥미로운 순서로 기억되는데, 콜롬비아의 민족 음악인 Bambuco(19세기)에 영감을 얻어 카, 남미, 스페인 물이 가미된 음악. Patachillo(19세기)의 춤곡으로 일명 보고다의 춤곡이 첼로에서 작곡 영감을 받은 곡이다. Santiago Calón Valencia의 젊은 연주자 당시 젊은 독특한 느낌으로 민족적 요소를 바탕으로 제조의 현대음악이 현란한 색채로 전개되는 매력이 물씬 풍겼다.

말장, 유라시아, 남미 출신 첼리스트들이 소개한 20세기 음악들을 통해, 세계 각국의 다양한 민족적 색채를 표현할 수 있는 무궁무진한 소리의 스펙트럼을 지닌 악기 첼로를 재발견할 수 있는 기회였다.

통수를 깨는 자유로운 넘실대는 첼로의 힘연 (10월 27일 개막 공연)
연주회, 마스터클래스, 콘쿠르 등 일련의 다양한 행사를 마무리하는 갈라 공연은 무지함 혹은 오해와 무대를 방황해 왔다. 피리의 전통적인 곡과 분위기가 무대에 재현되었고 무대 재현에서 피리는, 연이 잔잔한 제2 선율로 피리의 간격을 관인하 들어주는 것으로(그는 무대의 생명이 변형되는 시간에 등장하여 피리의 분위기를 부드럽게 리드하기도 했다) 무대가 시작되었다.

7대 첼로 첼로를 시작한 첼리스트 출신 연주자 이반 카리나스(Ivan Karizna)는 흥남의 표현적으로 작곡가 갈리나 고블로비(Galina Gorbunova)가 만든 마스터클래스의 그림을 표현한 곡과 더불어 본인이 즉흥 연주를 선보이는데 절묘한 제어를 바탕으로 러시아 프록 음악의 장미를 감하게 통기는 연주를 들려주었다.
콜롬비아의 보그다 출신의 Santiago Calón Valencia의 열대우림으로 안

Festivalteam

Maarten Mostert artistiek directeur
Johan Dorrestein zakelijk directeur
Michaël Neuburger productieleider & relatiebeheer
Harm van Heerikhuizen redactie festivalboek & productiemedewerker
Christiaan de Wolf productiemedewerker
Dorien de Bruijn festivalproducent, coördinator vrijwilligers
Tjakina Oosting productie educatieve projecten
Marleen Paping marketing & publiciteit
Lizette Mannak stagiair marketing & publiciteit
Dennis Becker publieksonderzoek
Nellie Cornelisse productie festivalmarkt
Matthieu Huijsser productie en programmering Cello Lounge
Femke de Caluwé assistent Hello Cello Orkest
Hanneke van Willigen office manager
Merel Dercksen coördinatie vrijkaarten en ontvangst
Patty Hamel secretaris jury Nationaal Cello Concours
Mirjam van Hengel redactie De familie Decibel
Martin de Ruiter programmering & productie Cello&Film in EYE
Ellen Kromhout vormgeving gebouw
Aimée Gersons scenography Cello Coupé
Boqx0, Merel Dercksen financiële administratie
Maren Bosma English copywriting
Werner Studio, Leander Lammertink vormgeving
Darren Carter videoregistraties
Nander Cirkel en Beitske de Jong Biënnale TV
Productieassistenten: **Emma Kroon, Irene Kok, Hannah Feltkamp, Hidde Bekkers, Ivo Lemken, Eloise Davis**

Bestuur Cello Biënnale Amsterdam

Toeziend: **Anton Valk** (voorzitter), **Janneke van der Wijk** (secretaris) en **Saskia Laseur** (penningmeester).
Uitvoerend: **Maarten Mostert, Johan Dorrestein**.

Bestuur Stichting Anner Bijlsma Award

Job Cohen voorzitter, **Julienne Straatman** vice-voorzitter, **Marjoleine de Boorder, Irene Witmer** en **Anton Valk**.

Colofon

Redactie: Cello Biënnale Amsterdam
Ontwerp: Werner Studio, Leander Lammertink
Fotografie: Veerle Bastiaanssen, Ben Bonouvrier, Andy Doornhein, Ronald Knapp, Leander Lammertink, Melle Meivogel en Jelle Verhoeks

Contactgegevens

Cello Biënnale Amsterdam
Piet Heinkade 5, 1019 BR Amsterdam
www.cellobiennale.nl
info@cellobiennale.nl
Tel. +31(0)20 519 18 08

De stille krachten van de Cello Biënnale

Tijdens en voorafgaand aan de 7e editie van de Cello Biënnale werd het festivalteam bijgestaan door een team van ruim 40 vrijwilligers.

Voorafgaand hielpen zij onder andere met flyer, mailingen verzorgen, het verzorgen van de welkomstpakketten en het opbouwen van het festival.

Tijdens het festival begonnen de eerste vrijwilligers al om 07.15 uur met het persen van honderden sinaasappels voor Bach&Breakfast. Vervolgens zijn de vrijwilligers het gezicht van de Biënnale en staan zij bij de informatie- en merchandise balies, bemannen het productie- en het Biënnalekantoor en ontvangen artiesten of brengen hen naar repetities.

De inzet van deze groep enthousiaste helpers bepaalt voor een groot deel de door het publiek en de musici geroemde sfeer van de Cello Biënnale.

Zonder hen was het niet gelukt:

Adriana Mendez Fernandez, Annie Oude Avenhuis, Birgit Oyen, Catarina Nunes, Charlotte Brusee, Charlotte Gulikers, Chieko Donker Duyvis, Eadaoin Copeland, Els van den Oever, Eneiva Lapa, Esther ten Kate, Eva Halbersma-Nagy, Eva van Schaik, Eveline van Cleeff, Felicia Dercksen, Francisco Fernandez Ruiz, Guus Raaphorst, Hester de Beus, Ida Weidner, Jan Rector, Jeroen Kellerman, Judith Bruijn, Khrystyna Kulchinska, Liesbeth Nienhuis, Lois van Malenstein, Maja Pankovic, Majanka Timmers, Mara Mostert, Marieke Bekirov, Marijke Beffers, Marina Kok, Noah Hassler, Pauline Ruijs-Lee, Peter Halbersma, Renate Apperloo, Renée Timmer, Robert Ploem, Simon Velthuis, Sofie Ehling, Theodoor Heyning, Yasha Mostert.

Julia Wolfe & Jakob Koranyi

Nicolas Alstaedt & Daniël Kool

Anastasia Kobekina & Giovanni Sollima

Sietse-Jan Weijenberg

Matt Haimovitz

Victor Julien-Laferrière

Kristina Blaumane & Amsterdam Sinfonietta

De achtste Cello Biënnale Amsterdam vindt plaats van donderdag 22 t/m zaterdag 31 oktober 2020

De Sneak Preview van de achtste Biënnale is op vrijdag 25 oktober 2019

'Een instrument om te omhelzen'

Trouw

'De cellomens zou zomaar eens de fijnste mens op aarde kunnen zijn'

Parool

'Het leukste klassieke nichefestival'

NRC Next

'Dat de cello ook geschikt is voor geïmproviseerde muziek, bewees het Canadese Kamancello op het erg geslaagde CELLOFEST'

Volkskrant

'Ik wil absoluut de klassieke muziek met al zijn conventies niet belachelijk maken, maar er zit een laagje overheen dat de moeite waard is om zo nu en dan even weg te krabben.'

Cabaretier en kinderboekenschrijver
Micha Wertheim

Subsidiënten

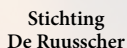
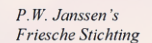
FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

Hoofdbegunstigers

FONDS 21

VSBfonds,
iedereen doet mee

Fondsen

Sponsors

Partners

Mediapartners

